

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 24 czerwca 2024 r.

ZP-KNPS.431.3.7.2024.MS

Pani
Joanna Bałasz
Dyrektor
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie
w Legnicy

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 25-26 kwietnia 2024 r., na podstawie art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.), zwanej dalej „ustawą” oraz § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r., poz. 2285 ze zm.) zespół kontrolerów: Małgorzata Staszczak – inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Urszula Szczebłowska – starszy inspektor wojewódzki, kontroler, przeprowadził kontrolę kompleksową w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy, mieszczącym się przy Placu Słowiańskim 1, 59-220 Legnica z zakresu realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy, w szczególności zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, jak również zapisów art. 19 i art. 20 ustawy, obejmującą okres od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 25 kwietnia 2024 r.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 19 grudnia 2023 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego planem kontroli na I półrocze 2024 r.

Jednostką kieruje Pani Joanna Bałasz zatrudniona na stanowisku Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy od dnia 2 listopada 2020 r.

Podpisany w dniu 6 czerwca 2024 r. protokół kontroli, do którego nie wniesiono zastrzeżeń, zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia.

Wojewoda Dolnośląski ocenia pozytywnie działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy w zakresie zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą oraz realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy.

Bieżącą działalność oraz strukturę organizacyjną jednostki określa Statut Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy, przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Legnickiego Nr XXXIX/192/06 z dnia 25 maja 2006 r., ze zmianami wprowadzonymi uchwałami: Nr XL1208/06 z dnia 26 czerwca 2006 r., Nr XXIX/147/2013 z dnia 27 czerwca 2013 r., Nr LI/318/2023 z dnia 29 maja 2023 r. oraz Regulamin Organizacyjny, przyjęty Uchwałą Nr 198/615/2022 Zarządu Powiatu Legnickiego z dnia 22 czerwca 2022 r., Regulamin Organizacyjny przyjęty Uchwałą Nr 229/700/2023 Zarządu Powiatu Legnickiego z dnia 19 stycznia 2023 r., ze zmianami wprowadzonymi Uchwałą Nr 289/95/2024 z dnia 18 stycznia 2024 r. oraz Regulamin Organizacyjny, przyjęty Uchwałą Nr 297/985/2024 Zarządu Powiatu Legnickiego z dnia 7 marca 2024 r.

Analiza dokumentów potwierdzających kwalifikacje zawodowe znajdujących się w aktach osobowych pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy wykazała, że osoba kierująca jednostką posiadała wymagane kwalifikacje zawodowe, wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy, tj. wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Ponadto stwierdzono, że pracownik socjalny, realizujący zadania własne powiatu oraz zadania z zakresu administracji rządowej z obszaru pomocy społecznej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy, posiadał wymagane kwalifikacje zawodowe, zgodne z art. 116 ustawy. W okresie objętym kontrolą pracownik socjalny otrzymywał dodatek do wynagrodzenia 400 zł wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy.

Organ kontrolny ustalił, że Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy realizowało zadania własne powiatu wynikające z art. 19 pkt 1, 2, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18 i 19 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami (pkt 1),
- prowadzenia specjalistycznego poradnictwa (pkt 2),
- pomocy w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe

ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się (pkt 7),

- prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczania w nich skierowanych osób (pkt 10),
- prowadzenia mieszkań treningowych lub wspomaganych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (11),
- prowadzenia ośrodków interwencji kryzysowej (12),
- udzielania informacji o prawach i uprawnieniach (pkt 13),
- szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej z terenu powiatu (pkt 14),
- doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu (pkt 15),
- podejmowania innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 16),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 17) – do dnia 31.12.2023 r.; od dnia 1.01.2024 r. zadanie realizowane jest w oparciu o art. 20 ust. 1 pkt 4a,
- sporządzania, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 18),
- utworzenia i utrzymywania powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenia pracowników (pkt 19).

Powiat Legnicki nie prowadzi powiatowego ośrodka wsparcia, w tym domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Zadanie to realizuje poprzez zapewnienie mieszkańcom powiatu, osobom doświadczającym przemocy domowej lub znajdującym się w kryzysie, czasowego schronienia w ośrodkach wsparcia lub placówkach całodobowego wsparcia funkcjonujących na terenie innego powiatu, gdzie w miejscu pobytu zapewniane jest równocześnie wsparcie specjalistyczne. W okresie objętym kontrolą osoby wymagające wsparcia w powyższej formie zapewnione miały łącznie 4 miejsca pobytu w ośrodkach wsparcia w Pobiednej oraz w Bardzie, na mocy zawartych przez Powiat Legnicki Porozumień:.

- 1) Nr 1/2022 zawartego w dniu 21.12.2022 r. na czas określony od 1.01.2023 r. do dnia 31.07.2023 r. w sprawie zapewnienia bezpiecznego schronienia osobom z terenu powiatu legnickiego 2 kobietom (lub kobiecie z dzieckiem), dotkniętym przemocą w rodzinie,

całodobowego schronienia do 3 miesięcy w sytuacji kryzysu ze Stowarzyszeniem Pomocy Kobietom w Kryzysie „Związek Maryjny”, prowadzącym Ośrodek Interwencji Kryzysowej „Nadzieja”, ul. 1 Maja 12, 57-265 Bardo.

- 2) Nr 242/2019 zawartego w dniu 19.09.2019 r. na czas nieokreślony z Powiatem Lubańskim z siedzibą w Lubaniu, przy ul. Mickiewicza 2a, (corocznie aneksowane w zakresie zmienianej corocznie od 1 marca wysokości opłaty za gotowość przyjęcia 1 osoby) w przedmiocie zapewnienia 2 osobom (matkom z małoletnimi dziećmi i kobietom w ciąży, a także ojcom i innym osobom sprawującym opiekę nad dziećmi) dotkniętym przemocą w rodzinie z terenu powiatu legnickiego, całodobowego, okresowego pobytu (oraz pozostawaniu w gotowości) w Ośrodku Wsparcia – Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Pobiednej, ul. Hetmańska 61, 59-814 Pobiedna, w tym pomocy w zakresie specjalistycznych usług, m.in. psychologiczno-terapeutycznych oraz – w zależności od potrzeb – poradnictwa prawnego i socjalnego.

Powiat Legnicki nie realizował natomiast zadań własnych powiatu wynikających z art. 19 pkt 6, pkt 8 i pkt 10a ustawy, jak wyjaśnił Dyrektor PCPR, z uwagi na brak wniosków w zakresie:

- przyznawania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz okręgowe ośrodki wychowawcze, zakłady poprawcze, schroniska dla nieletnich, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze (pkt 6),
- pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mającym trudności w integracji ze środowiskiem (pkt 8),
- realizacji usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej (pkt 10a).

Jak wyjaśnił Dyrektor PCPR: „*Powiat Legnicki zamierza realizować usługi wsparcia krótkoterminowego, które będzie świadczył Dom Pomocy Społecznej dla Dorosłych „Przqśnik” w Brenniku. Dyrektor Domu zadeklarował przystąpienie do realizacji wsparcia w ramach pobytu krótkoterminowego całodobowego dla 4 osób (pismo z dnia 15.11.2023 r.,*

znak: DN.0712.5.2023). (...) Obecnie trwają także prace w zakresie opracowania projektu uchwały Rady Powiatu Legnickiego, określającej wysokość opłat za dzień pobytu świadczenia usługi”.

Ustalono, że PCPR w Legnicy realizowało zadania powiatu z zakresu administracji rządowej wynikające z art. 20 ust. 1 pkt 2, 3 i 4a ustawy, które dotyczą:

- prowadzenia i rozwoju infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 2),
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwoju specjalistycznego wsparcia (pkt 3),
- zapewnienia utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzania sprawozdawczości i przekazywania jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego (pkt 4a).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legnicy w okresie objętym kontrolą nie realizowało zadań własnych powiatu wynikających z art. 20 ust. 1 pkt 1 i pkt 4 ustawy, jak wyjaśnił Dyrektor PCPR, z uwagi na brak wniosków w zakresie:

- pomocy cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacania za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 1),
- udzielania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a ustawy, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej (pkt 4).

Organ kontrolny ustalił, że PCPR w Legnicy w okresie objętym kontrolą realizowało zadania wynikające z art. 112 ust. 8, 9, 12 i 13 dotyczące:

- nadzoru Starosty przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie nad działalnością jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i ośrodków interwencji (ust. 8),
- koordynacji realizacji Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (ust. 9),

- składania radzie powiatu corocznego sprawozdania z działalności PCPR oraz przedstawiania potrzeb w zakresie pomocy społecznej (ust. 12),
- opracowywania i wdrażania lokalnych programów pomocy społecznej (ust. 13).

W trakcie kontroli ustalono, że PCPR w Legnicy nie wytaczało powództwa o roszczenia alimentacyjne na rzecz obywateli (art. 112 ust. 3) ze względu na brak zgłoszeń, w tym zakresie.

W związku z ustaleniami zawartymi powyżej oraz niestwierdzeniem nieprawidłowości w zakresie realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy, zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z wymaganymi kwalifikacjami, nie formułuje się zaleceń pokontrolnych.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO
Ewa Oleniacz
Zastępca Dyrektora
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Starosta Powiatu Legnickiego
2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontroli i Nadzoru w Pomocy Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej
Ewelina Zygmunt